

BOTANY.cz

≡ Menu

Q

Z výstavy *O čem je současná botanika*: Botanika na českém internetu

3. 10. 2012 autor: Ladislav Hoskovec

Internet si otevřel dveře do českých institucí v roce 1992. Během několika let obsadil i stoly v obývacích pokojích běžných domácností, ba prodral se i k židlím dětí. Tento fakt proměnil lidskou společnost více, než jsme si sami ochotni vůbec připustit. Bylo by podivné, kdyby se v tomto médiu záhy neobjevila i botanika.

Kdo byl autorem prvního botanického článku na českém internetu, netušíme. Těžko bychom na internetu hledali něco botanického v první polovině devadesátých let 20. století – berme to jednoduše tak, že například Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně spustila svůj web až 7. ledna 1996, Karlova univerzita 6. května 1997, Český rozhlas se na internetu usadil o rok později. Základní internetová informace například o katedře botaniky Masarykovy univerzity vypadala v prosinci 1998 takto:

Department of Systematic Botany and Geobotany

Kotlarska 2, 611 37 Brno
Phone 05-41 129 516, Fax 05-41 211 214
[Phone Directory](#), [E-mail Directory](#), [User-Defined List](#)

[Local WWW Pages](#)

Department Head

doc. RNDr. [Vladimír Rehorek](#), CSc.

Staff

- Professors
 - prof. RNDr. [Jiri Vicherek](#), CSc.
 - prof. RNDr. [Miroslava Vicherkova](#), CSc.
- Associate Professors
 - doc. RNDr. [Vladimír Rehorek](#), CSc.
 - doc. RNDr. [Jan Spacek](#), CSc.
 - doc. RNDr. [Jiri Unar](#), CSc.
- Lecturers
 - RNDr. [Petr Bures](#)
 - RNDr. [Marie Dvorakova](#), CSc.
 - RNDr. [Vit Grulich](#)
 - RNDr. [Milan Chvrtý](#), Dr.
- Research Assistants
 - Mgr. [Olga Rotrekljova](#)
- Non-academic Staff
 - [Jana Adamcova](#) (cleaning woman)
 - [Stanislav Blecha](#) (preparation technician)
 - [Ivana Gottvaldova](#) (librarian)
 - [Marie Holcakova](#) (preparation technician)
 - Mgr. [Petr Hrouda](#) (specialist)

Hned dále se už ale objevovaly i jiné informace, třeba o České národní fytoocenologické databázi a programu [Turboveg](#), stránky obsahovaly také informace pro studenty a další údaje týkající se vlastního provozu katedry. O samotných rostlinách bychom se toho ale v této době na webu této botanické katedry mnoho nedočetli. A podobné to bylo i na stránkách dalších botanických pracovišť i spolků (třeba u ČBS). Můžeme tušit, že na prahu internetových dějin se objevovaly zmínky o rostlinách častěji snad jen na webech větších institucí, kde však byly pouze určitým doplněním informací zcela odlišného charakteru. Tak fungovala třeba rubrika *Co kvete v parku* Petra Krásy, která se na stránkách Muzea Sokolov objevovala kolem roku 2000, anebo o něco mladší přírodopisné okénko na webu Českého rozhlasu.

K jednoznačně vyhraněným nejstarším českým botanickým webům patří:

- *Chráňná území Zlínského kraje* Zdeňka Podešvy (nature.hyperlink.cz) – web byl spuštěn na začátku roku 2001
- *Encyklopedie rostlin* Václava Kubíčka (kvetena.cz) – od roku 2002
- *Herbář Wendys* Zdeňka Pazdery (botanika.wendys.cz) – od roku 2002
- *BOTANY.cz* založil původně pod doménou *nikde.cz* Ladislav Hoskovec už v dubnu 2003, pod současným názvem web funguje od července 2007

^

- *Photo Gallery Wildlife Pictures* Josefa Hláška (hlasek.com) – výhradně fotografická galerie činná od roku 2003
- *Flowers* Petra Kocny (dnes Digitální herbář) – fotogalerie, od roku 2003
- *Herbář.cz* Jiřího Šumbery – od roku 2003, fungoval asi do roku 2007
- *Květena lesů, luk, vod a strání* Jarmila Dufka (kvetena.com)
- *Květena ČR* Petra Kociána (kvetenacr.cz) – z roku 2003
- *Orchideje naší přírody* Davida Průši (orchideje.net) – asi z roku 2004, autor tehdy vytvářel i web o koniklecích ČR a SR, weby zanikly
- *BioLib.cz* Ondřeje Zichy (biolib.cz) byl spuštěn v roce 2002, botanika se na něm objevila v roce 2004

Byly spuštěny i první větší weby zahradnické, např.:

- *Skalničky* Martina Pilného (skalnicky.cz) – od roku 2000
- *Architektura zahrady* manželů Vymazalových (garten.cz) – od roku 2000
- *Citrusy.cz* (citrusy.cz) – od roku 2001, neaktualizováno od roku 2008
- *Hobby zahrada* (hobbyzahrada.cz) – od roku 2001
- *Skalničky* Pavla Slabého (kadel/skalnicky.cz) – od roku 2001
- *Pelargonie.cz* Josefa Hejduka (pelargonie.cz) – od roku 2002, neaktualizováno od roku 2006
- *Kocourovy rady do zahrady* Petra Kocandy (kocour.webpark.cz) – od roku 2002, neaktualizováno od roku 2005
- *Floreus.net* Davida Chytky z roku 2003 – zde bychom našli úplně první internetové články L. Hoskovec, web však záhy zanikl
- *Dendrologie – listnaté dřeviny* Petra Horáčka (dendrologie.cz) – od roku 2003
- *Okrasné dřeviny* Mirko Mojžíška (dendro.mojzisek.cz) – z roku 2004

Vznikaly i poměrně krátkověké projekty, třeba web *Rostliny u nás* Radka a Petry Pincových (od roku 2002) anebo web Aleny Vydrové a Víta Grulichy *Batrachium.eu* (2007–08). Smutný osud potkal i společný projekt několika českých botanických webů *Lokality rostlin* (založen v roce 2008). V roce 2005 krátce zazářil i první uzavřený český botanický web *Rostliny.com* (k získání přístupu na něj byla povinná registrace).

V roce 2003 vznikl v prostředí tehdejšího BOTANY.cz vlastně i historicky první botanický blog *Florián* (nepřežil transformaci webu v roce 2007), o rok později i botanický internetový rozcestník.

Všechny tyto weby byly v této nejstarší době aktivitami ryze privátními, nedotovanými státem nebo akademickými institucemi. Až na pár výjimek, které zřizovaly univerzity a Akademie věd:

- *Sites of Botanical Interest in Moravia* vytvářel Ústav botaniky a zoologie Masarykovy univerzity v Brně (Botanical Interest in Moravia) – stránky vznikly už v roce 2002
- *Rubi Bohemici* – grantový projekt *Vegetace ostružiníků*, Botanický ústav AV ČR – od roku 2003 asi do roku 2005
- *Klíč k určování mechorostů ČR* byl grantovým projektem z Českých Budějovic ([link](#)) – projekt vznikl v roce 2004

Začátky internetové botaniky byly nezřídka skromné, dodnes fungující obří weby tehdy obsahovaly třeba jen několik desítek článků s minimem informací, anebo byly jen galeriemi fotografií. Jiné obsahovaly pouze PDF nebo textové dokumenty s minimem fotografií. Příkladem může být tento screen článku ze staříčkého BOTANY.cz – podobu tohoto článku můžete srovnat i s [jeho dnešním stavem](#):

BULBOCODIUM VERNUM Ker-Gawler - ocúnovec jarní

Vydáno dne 10. 04. 2003 (340 přečtení)

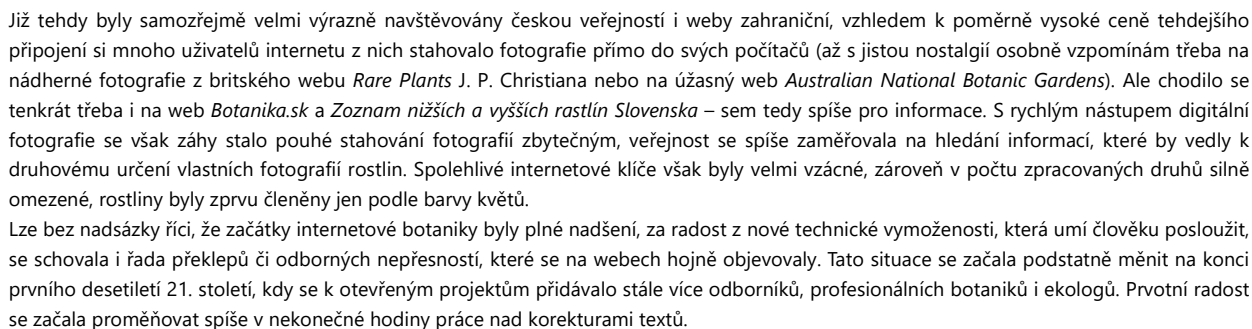
/syn.: *Colchicum bulbocodium* Ker-Gawler, *Colchicum vernum* Ker-Gawler /
Liliaceae - liliovité

Původ: hory jižní Evropy, od Pyrenéjí po Kavkaz.
Charakteristika: vytrvalá cibulovitá rostlina připomínající ocún. Kvete koncem zimy a začátkem jara. Vyznačuje se dobrou propustnou a mírně vlhkou humózní půdou, v našich podmínkách je plně mrazuvzdorná. Zatahuje koncem jara.

A po staříčském BOTANY.cz z roku 2003 ještě předbotanický dědeček BioLib.cz z roku 2002:

^

Avšak nově začaly ve druhé polovině 1. desetiletí tohoto století na internet stále více pronikat i databáze odborných institucí, především vysokých škol (zde sehrála významnou roli Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně se svou *Galerií flóry a vegetace a Botanickou fotogalerií*), botanických zahrad (katalog Unie botanických zahrad ČR *Florius.cz*) a dalších akademických pracovišť (*Databanka flóry ČR – Florabase* nebo *Databáze herbářových dokladů ve sbírkách ČR – link*). Oficiální prezentace botanických institucí na internetu se stala povinností, teď už stránky některých z nich přestaly být jen statickými informacemi o výskytu a titrelech zaměstnanců. Virtuální galerie Botanické zahrady MU v Brně fungovala sice už v roce 2002, ale například web Botanické zahrady hl. m. Prahy byl spuštěn až v roce 2004 a samostatný web Botanické zahrady PřF Univerzity Karlovy Na Slupi až ve skoro neuvěřitelném roce 2008 (dřívější prezentace této zahrady na webu univerzity z roku 2004 obsahovala pouhých 549 slov, tj. 3611 znaků včetně mezer, a to i s kuriózním podpisem autora, hrdě a statečně čtenářům nabízela dokonce i jedinou fotografii zahrady o rozměrech 162 × 122 pixelů). Naše botanické instituce se svou internetovou prezentací příliš nespěchaly. Je trochu smutné, že některé z nich si roli internetu neuvědomily dodnes a jejich weby jsou stále spíše parodií na funkční stránky.

občanské sdružení Přírodovědná společnost, v témže roce bylo založeno i občanské sdružení Přírodou.cz, které podporovalo činnost *Atlasu rostlin*, v roce 2011 vzniklo i občanské sdružení BioLib. Internetová botanika tedy sestoupila z monitorů do reálného světa. Větší možnosti, které nově vytvořená občanská sdružení webům zajistila, umožnily pořádání akcí i mimo virtuální realitu. Server BOTANY.cz tak například uskutečňuje vlastní odborný průzkum (např. monitoring vegetace pražských nádraží, chráněná území Prahy), uspořádal již tři ročníky botanické ilustrátorské soutěže, připravuje akce pro děti, exkurze pro veřejnost, výstavy, ankety a přednášky. Lze očekávat, že tento trend bude mít vzestupný charakter a časem se vytvoří podobných – původně vlastně jen virtuálních – organizací daleko více. Jedná se o zcela nový fenomén, který u počátků internetu nikdo neplánoval, vyšel z čisté iniciativy autorů botanických webů. Bylo by nanejvýše vhodné, aby si i neinternetová botanická společnost tuto historickou proměnu uvědomila a akceptovala ji.

Internetová botanika se pro mnohé stala každodenní usilovnou prací, bez které by současná dosti vysoká úroveň českých botanických webů nebyla vůbec možná. Víím, že v prostředí internetové botaniky bude stále docházet ke změnám, přesunům... Avšak rozhodně věřím, že úroveň české internetové botaniky se bude stále zvyšovat.

Pořadatelé a sponzoři akce:

■ O čem je současná botanika, Soutěže a výstavy, Události na webu

< FERRARIA CRISPA Burm.

> LEUCOSPERMUM CONOCARPODENDRON H. Buek

Související články

- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Botanika ve službách ochrany přírody
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Floristický průzkum přírodní rezervace Hon Ba, Vietnam
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: FLORIUS - informační systém evidence rostlin v botanických zahradách ČR
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Geografické informační systémy a jejich využití v botanice
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Historie krajiny
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Klasifikace vegetace a diverzita vegetačních typů
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Křížení - významný evoluční mechanismus
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Květena České republiky - devítisvazková encyklopedie druhů rostlin našeho území
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Mykorhizní houby - všudypřítomní partneři kořenů rostlin
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Opylování a rozmnožování orchidejí
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Palynologie, pylové analýzy a paleoekologie - co všechno lze vyčíst z pylu
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Rostlinné invaze
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Svět rostlin a hub zaostřený svazkem elektronů
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Tajemství rostlinného genomu a jejich odhalování pomocí průtokové cytometrie
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Unie botanických zahrad České republiky
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Vodní masožravé rostliny a jejich záhady
- Z výstavy *O čem je současná botanika*: Záchova genofondu neprodukčních okrasných rostlin
- Zveme vás na výstavu *O čem je současná botanika*

FAUNA	+
FLÓRA	+
LIDÉ	+
LOKALITY	+
ZAJÍMAVOSTI	+

LITERATURA

KONTAKT

© 2023 BOTANY.cz • Postaveno s GeneratePress

^